

राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान (RUSA) या
योजनेअंतर्गत रुसा संचालनालयास निधी
उपलब्ध करुन देण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: रुसायो- २०१८/प्र.क्र.३४३/विशि-३,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक: १६ मार्च, २०२२.

वाचा :-

- (१) केंद्र शासनाचे पत्र क्र.F.No.२४-४/२०२१-(U. Policy)(MAHA-Gen), दि. ३०/१२/२०२१.
- (२) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. F.No.२४-४/२०२१-(U. Policy)(MAHA-SC), दि. ३०/१२/२०२१.
- (३) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. F.No.२४-४/२०२१-(U. Policy)(MAHA-ST), दि. ३०/१२/२०२१.
- (४) राज्य प्रकल्प संचालनालयाचे पत्र क्र.राप्रसं/रुसा/२०२१-२२/५८, दि.२१/०१/२०२२.
- (५) वित्त विभाग, शासन निर्णय, क्र. अर्थसं-२०२१/प्र.क्र.४८/अर्थ-३, दि.१४/१०/२०२१ व दि.३/०२/२०२२.

प्रस्तावना :-

राष्ट्रीय शिक्षा अभियानांतर्गत मनुष्यबळ विकास मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या संदर्भाधीन क्र.(१) ते (३) येथील दि.३० डिसेंबर, २०२१ रोजीच्या पत्रांन्वये, रुसा १.० अंतर्गत महाविद्यालयांसाठी भौतिक सुविधा या घटकांतर्गत २ महाविद्यालयांना तसेच रुसा २.० अंतर्गत महाविद्यालयांसाठी भौतिक सुविधा या घटकांतर्गत १ महाविद्यालयास, Enhancing Quality and Excellence in Select Autonomous Colleges अंतर्गत ३ महाविद्यालयांना, Enhancing Quality and Excellence in Select State University अंतर्गत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यासाठी एकूण रु. २३,१५,००,०००/- इतका निधी उपलब्ध करुन दिलेला आहे. तथापि, प्रकल्प मंजूरी मंडळाच्या (PAB) १४ व्या बैठकीत “महाविद्यालयांसाठी भौतिक सुविधा” या घटकांतर्गत राजगड ज्ञानपीठाचे सौ. निर्मलाताई थोपटे अध्यापक महाविद्यालय, भोर यास मंजूरी देऊन पहिला हप्ता म्हणून रु.६०,००,०००/- इतका निधी वितरीत करण्यात आला होता. परंतु, प्रकल्प मंजूरी मंडळाच्या १६ व्या बैठकीत सदर महाविद्यालयाची मंजूरी रद्द करण्यात आल्याने सदर वितरीत केलेला रु.६०,००,०००/- इतका निधी रुसा १.० अंतर्गत “महाविद्यालयांसाठी भौतिक सुविधा” या घटकांतर्गत २ महाविद्यालयांना दुसरा हप्ता (प्रत्येकी रु.३०,००,०००/- असे एकूण रु. ६०,००,०००/-) म्हणून समायोजित करण्यात यावे, असे पत्रात नमूद केले आहे. त्यामुळे केंद्र शासनाने रुसा १.० व रुसा २.० अंतर्गत विविध घटकांतर्गत रु.६०,००,०००/- वगळून रु.२२,५५,००,०००/- इतका निधी उपलब्ध करुन दिला असून सदर निधी राज्याच्या एकत्रित निधीत जमा झालेला आहे.

राजगड ज्ञानपीठाचे सौ.निर्मलाताई थोपटे अध्यापक महाविद्यालय, भोर हे खाजगी विनाअनुदानित महाविद्यालय असल्याने निधी वितरण आदेशामधून सदर महाविद्यालयाचे नाव वगळण्याबाबत रुसा संचालनालयाकडून केंद्र शासनास कळविण्यात आले होते. त्यास अनुसरुन दि.०९/०९/२०१९ रोजी मानव संसाधन विकास मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या १६ व्या प्रकल्प मंजूरी मंडळाच्या बैठकीमध्ये, सदर महाविद्यालय वगळण्यात आले व दि.२६/०९/२०१९ रोजीच्या निधी मंजूरी आदेशातील मुद्दा क्र.१६ अन्वये उपरोक्त महाविद्यालयास वितरीत करण्यात आलेला निधी शासकीय अध्यापक महाविद्यालय, अंबाजोगाई या महाविद्यालयास वळती करण्यात आलेला आहे. त्यानुसार

दि.१३/०३/२०२० च्या शासन निर्णयान्वये सदर निधी शासकीय अध्यापक महाविद्यालय, अंबाजोगाई यांना वितरीत करण्यात आला आहे. त्यामुळे केंद्र शासनाच्या संदर्भीय दि.३०/१२/२०२१ रोजीच्या पत्रांन्वये, रुसा १.० अंतर्गत महाविद्यालयांसाठी भौतिक सुविधा या घटकांतर्गत २ महाविद्यालयांना रु.६०,००,०००/- इतका निधी समायोजित करता येणार नाही.

उपरोक्त बाब विचारात घेता, केंद्र हिस्सा (६०%) रक्कम रु.२२,५५,००,०००/- च्या प्रमाणात राज्य हिस्सा (४०%) रु.१५,०३,३३,३३३/- असा एकूण रु.३७,५८,३३,३३३/- (रुपये सदतीस कोटी अठ्ठावन लाख तेहतीस हजार तीनशे तेहतीस फक्त) इतका निधी राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान यांच्या खात्यामध्ये जमा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियानांतर्गत शिक्षण मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांनी खालील तक्त्यामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे केंद्र हिस्सा (६०%) रु.२२,५५,००,०००/- व त्या प्रमाणात राज्य हिस्सा (४०%) रु.१५,०३,३३,३३३/- असा एकूण रु.३७,५८,३३,३३३/- (रुपये सदतीस कोटी अठ्ठावन लाख तेहतीस हजार तीनशे तेहतीस फक्त) इतका निधी राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान, राज्य प्रकल्प संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या खात्यामध्ये जमा करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

अ. क्र.	विद्यापीठाचे/ महाविद्यालयाचे नाव	केंद्र हिस्सा (६०%) (रु.)	राज्य हिस्सा (४०%) (रु.)	एकूण (रु.)
रुसा २.०				
अ) Enhancing Quality & Excellence in Select Autonomous Colleges (३)				
१	Chhatrapati Shivaji College, Satara	७५,००,०००	५०,००,०००	१,२५,००,०००
२	Tuljaram Chaturchand College of Arts, Science & Commerce, Pune	७५,००,०००	५०,००,०००	१,२५,००,०००
३	Sadguru Gadge Maharaj College, Satara	७५,००,०००	५०,००,०००	१,२५,००,०००
एकूण		२,२५,००,०००	१,५०,००,०००	३,७५,००,०००
ब) महाविद्यालयांसाठी भौतिक सुविधा (Infrastructure Grants to Colleges) (१)				
१	Govt. College of Education, Ratnagiri	३०,००,०००	२०,००,०००	५०,००,०००
एकूण		३०,००,०००	२०,००,०००	५०,००,०००
क) Enhancing Quality & Excellence in Select State Universities (१)				
१	Savitribai Phule Pune University, Pune	२०,००,००,०००	१३,३३,३३,३३३	३३,३३,३३,३३३
एकूण		२०,००,००,०००	१३,३३,३३,३३३	३३,३३,३३,३३३
एकूण (अ+ब+क)		२२,५५,००,०००	१५,०३,३३,३३३	३७,५८,३३,३३३

२. या संदर्भात झालेला खर्च सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून प्रमाणित करून घेण्याच्या अटीच्या अधीन राहून मंजूर करण्यात येत आहे. वरील अनुदानाची सर्व कागदपत्रे व हिशोब महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ किंवा प्रकरणपरत्वे महालेखापाल-२ नागपूर यांनी सदर कामाकरीता प्राधिकृत केलेले

अधिकारी यांना तपासण्याचे अधिकार असून, त्यांनी मागणी केल्यास, सर्व कागदपत्रे त्यांच्याकडे तपासणीकरीता राज्य प्रकल्प संचालनालयाने सादर केली पाहिजेत.

३. राज्य प्रकल्प संचालनालयास केंद्र शासनाने ज्या प्रयोजनार्थ निधी मंजूर केलेला आहे त्या निधीचा वापर त्या प्रयोजनासाठी करावा. खरेदी व बांधकामाची मान्यता विद्यापीठ/महाविद्यालयाच्या सक्षम प्राधिकाऱ्यामार्फत घेण्यात यावीत.

४. तसेच उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दि.०१/१२/२०१६ च्या शासन निर्णयातील तरतुदी व त्या सोबतच्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे तसेच तद्नंतर वेळोवेळी देण्यात आलेल्या सूचनांनुसार सदरची खरेदी प्रक्रिया विद्यापीठांनी त्यांच्या स्तरावर पार पाडावी व विहित कालावधीमध्ये सदरचा खर्च पूर्णपणे करण्यात येईल याची दक्षता घेण्यात यावी आणि त्याबाबतचे विनियोग प्रमाणपत्र (Utilization Certificate) शासनास विहित वेळेत सादर करण्यात यावे.

५. सद्यःस्थितीत राज्य प्रकल्प संचालनालयासाठी नियंत्रक अधिकारी म्हणून राज्य प्रकल्प संचालक, रुसा यांना व आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून राज्य प्रकल्प सहसंचालक, रुसा यांना घोषित करण्यात आलेले आहे. त्यानुषंगाने आवश्यक ती कार्यवाही नियंत्रक अधिकारी व आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी करावी.

६. राज्य हिश्यावरील खर्च "मागणी क्रमांक- डब्ल्यू-२, प्रधानशीर्ष- २२०२- सर्वसाधारण शिक्षण, ०३- विद्यापीठीय व उच्च शिक्षण, १०२- विद्यापीठांना सहाय्य, - (०७) (०२) राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियानांतर्गत अशासकीय संस्थांना सहाय्यक अनुदान (४० टक्के राज्य हिस्सा) (२२०२ आय २७२), ३१ सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)" या लेखाशिर्षाखाली व केंद्र हिश्यावरील खर्च "मागणी क्रमांक - डब्ल्यू-२, प्रधानशीर्ष- २२०२- सर्वसाधारण शिक्षण, ०३- विद्यापीठीय व उच्च शिक्षण, १०२- विद्यापीठांना सहाय्य, - (०७) (०१) राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियानांतर्गत अशासकीय संस्थांना सहाय्यक अनुदान (६० टक्के केंद्र हिस्सा) (२२०२ आय २६३), ३१ सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)" या लेखाशिर्षाखाली सन २०२१-२२ मधील मंजूर तरतुदीतून खर्ची टाकण्यात यावा.

७. सदर शासन निर्णय, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. अर्थसं-२०२१/प्र.क्र.४८/अर्थ-३, दि.१४ ऑक्टोबर, २०२१ व दि.०३ फेब्रुवारी, २०२२ नुसार प्रशासकीय विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार तसेच नियोजन विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. ६७/१४७१, दि.११/०२/२०२२ आणि वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. २३०/२०२२/व्यय-५, दि.२४/०२/२०२२ ला अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे. दि.१४ ऑक्टोबर, २०२१ रोजीच्या शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्टातील अ.क्र. ९ येथील अटी व शर्तीची पूर्तता करण्यात आली आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०३१६१४५९०९९००८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अ. म. बाविस्कर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :

१) मा. राज्यपाल तथा कुलपती यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.

- २) राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ३) महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
- ४) महालेखापाल, (लेखा परीक्षण), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/ नागपूर.
- ५) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ६) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- ७) संबंधित विद्यापीठ/महाविद्यालये (रुसा संचालनालयामार्फत)
- ८) नियोजन विभाग (कार्यासन १४७१), मंत्रालय, मुंबई.
- ९) वित्त विभाग (कार्यासन व्यय-५/कार्यासन अर्थोपाय), मंत्रालय, मुंबई.
- १०) मा.मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ११) मा.राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- १२) प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- १३) उप सचिव (विशि), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- १४) कार्यासन अधिकारी (साशि १), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) निवड नस्ती (विशि-३).